

INTRODUCTIE VAN DE ZOMER 2024

Sagal vindt zichzelf gespleten in vele delen, in een steeg die naar pis en rotte perziken ruikt. Ze vindt zichzelf midden in de nacht, midden in een bad break-up (jeetje, o, nee!).

Een week geleden is een hittegolf neergestreken in Amsterdam, op de dag van haar abortus. (Haar vriendin Diana, Di, Didi, Dia had er nooit achter mogen komen.) Sagal snuift een lijn coke. De punt van haar neus is broos en schraal. Ik heb whisky nodig, denkt ze. Haar moeder heeft altijd flessen whisky staan.

Toen Sagal jonger was, plukte ze bramen in een dunne bosstrook tussen de hoge flatgebouwen en propte haar mond vol bessen. Paarse vlekken bleven achter op haar vingertoppen. Ze had een iPod, gestolen van een klasgenoot, en luisterde naar 'All Eyez on Me' van Tupac Shakur, was dagenlang bezig met haar boomhut. Vanuit de eikenkroon keek ze naar de

sociale huurwoning verderop waaruit ze gevlucht was. Haar moeder, Abeer, zei dat Sagal haar vaders ogen had, ‘ga mijn huis uit en neem zijn gore ogen mee’, zei haar moeder.

‘Alsof jij je zijn fucking ogen nog kan herinneren... als het aan mij lag, hè!... maar jij naaide met een hoerenloper!’ antwoordde Sagal, en ze probeerde zichzelf wijs te maken dat het haar allemaal niks deed. Ze had jaren geleden besloten om alles achter zich te laten en nooit achterom te kijken, maar haar moeder, die donkerbruine rook is, blijft door de kamers van haar woning stromen.

Sagal leunt met haar achterhoofd tegen de bakstenen muur, pakt haar telefoon uit haar handtas en bestelt een Uber, ze streelt de diamanten in haar oorbellen. O, o, die glinsteringen! Dat is eigenlijk het enige waarvoor ze leeft. (Als je niet in overvloed leeft, ben je eigenlijk een gevangene.)

Naast de groene deur tegenover haar staat een fiets met een blauw kinderzitje. Ze staat op, balanceert, legt haar hand op het fietszadel, en tilt haar rechterbeen omhoog. Ze probeert in het kinderzitje te gaan zitten, ze past niet – Sagal is slank en kort maar ook weer niet zó slank en kort – toch geeft ze niet op, ze heeft wilskracht, ze drukt harder, harder met haar achterste in het kleine kinderzitje, totdat er iets kraakt. De fiets valt. Sagal valt en de schram op haar bovenbeen gloeit. Het is een kleine wond maar ook deze spreekt. Ze streelt het mos tussen de klinkers.

Het raam naast de groene deur licht op, er verschijnt een vrouw met kort grijs haar en diepe oogkassen, ze schudt haar

hoofd, en fronst haar dunne wenkbrauwen. Ze wuift met haar hand, zo van: weg, weg, weg hier. Sagal steekt haar tong uit, en een middelvinger op. De vrouw doet het licht uit; nu is er alleen zwart glas waarin Sagal zichzelf nauwelijks ziet, maar goed genoeg om zich te herinneren dat ze een spiegelbeeld heeft: het fragielste toevluchtsoord dat de mens bezit. Ze wrijft over de gloeiende schram op haar bovenbeen, het wrijven over haar wond is als er een verhaal aan geven en daarom verlicht het de pijn. Ze pakt haar telefoon uit haar handtas, houdt haar vinger op het microfoonknopje, laat een voicemail achter voor Diana, haar vriendin. Ze noemde haar meestal Di, Didi of Dia, haar lief. Correctie: sinds kort is Diana de ex. X.

‘Hé, hé, lief Dia, lief wondje, hé, hé,’ zegt ze en haar stem klinkt opgewekt, helder. ‘Ik wilde alleen...’ gaat ze door na een adempauze ‘ik wilde zeggen dat alles... hé... met mij gaat het super, super, goed, daarom bel ik, om te zeggen dat het sssss-supergoed gaat en, en, en, uh, uhh, ja, ja... het was echt niet om je hiv.’ Haar wond steekt en ze denkt aan de flessen whisky die haar moeder in de keukenkast had staan.

Ik zweer, gisterenochtend was alles nog goed. Sagal klampte de lichtblauwe zijden lakens vast, likte het licht van Diana’s navel. In elkaars armen kantelde even de wereld. Een beetje warmte, een beetje liefkozing, de kosmos is groot, maar lijkt soms onmachtig vergeleken met een beetje warmte en liefkozing. Sagal tilde haar benen op en spreidde ze; Diana kroop ertussen als een jakhals door de nauwe gangen van een Egyptische tombe. Haar handen bevonden zich aan de buitenkant van Sagals benen. Wat een mooi achterwerk heeft Di, dacht

Sagal, de banaalste gedachten zijn de gelukzaligste. Diana's klamme vingers op haar dijen, haar adem op haar geslacht, dat haar vanaf de geboorte in vele delen spleet. Het zonlicht verschoof, herschikte de schaduwen die om het bed en tussen de lelies lagen, zo verkleurden de bloembladen van dof roze naar felroze, terwijl andere bladeren zalmroze en violet werden. Het lichaam was poreus en daarom werden het zomerlicht en de geur van de roze lelies er zo makkelijk deel van.

Een blauwe Mercedes parkeert in de steeg, de chauffeur toert. Ze veegt het zand en stof van haar zwarte jurk. Haar hakken – *these is red bottoms, these is bloody shoes* – doen klak-klak-klak op de droge, zwartbruine tegels. In de Uber controleert ze haar lippenstift, ze moet er goed uitzien voor Mama-wortel.

Sagals moeder is geboren in het zuiden van Somalië, in de stad Afgooye. Het ligt midden in het meest vruchtbare gebied van het land. De regen op de zuidelijke Ethiopische hooglanden stroomde langs de hellingen naar de Somalische vlakte, en werd de rivier Shabeelle. Haar moeder vertelde Sagal altijd veel: 'Met mijn pijl-en-boog kon ik van een afstand de kleinste, vlugste dieren raken. Ik schoot zelfs een leeuw, ik spande de pees, liet de pijl los, en omhoog, hoog, hoog ging de pijl, de pijl rees zó hoog, dat ik dacht dat die vast zou blijven zitten in een wolk of in de hemel.' Wat een waarachtige boog maakte de pijl, de boog van stijgen en vallen. Wanneer haar moeder vertelde leek haar stem groter dan de golven van rook waarin ze steeds verdronk. De pijl doorboorde de schouder van de

leeuwin. Toen al vond Sagal haar moeder een verrader omdat ze de leeuwin neerschoot, de leeuwin was toch als zij?

‘Het goudgele gras werd rood, ik liep naar de doodbloedende leeuwin toe, m’n oom glimlachte, en knikte, hij tilde me op en zette me op zijn schouder. Iedereen noemde mij de leeuwin-nenverslinder,’ vertelde haar moeder. Toen ze was thuisgekomen met de tand om haar hals, zei haar moeder dat de leeuwentand alleen maar problemen zou brengen. De leeuwinnentand had Sagals moeder haar hele leven om haar hals gedragen, ze schonk de tand aan haar dochter, maar Sagal had hem weggegooid nadat haar moeder haar voor de zoveelste keer voor een witte duivel had uitgemaakt. Misschien is alles wat mijn moeder is overkomen de wraak van de leeuwin, dacht Sagal.

Sagal stapt uit de Uber. Hier woonde ze haar hele jeugd. De Akbarstraat. In een hoekwoning van rood baksteen, tegenover het stoplicht. Het is nog steeds heet, al is het middernacht. De lucht is dik en vochtig. Het appartement van haar moeder bevindt zich op de eerste verdieping. Het raam staat open.

Sagal houdt de bel vast. Geen antwoord.

‘Opennnnn de fuckingggggg deurrrrr!’ Ze trapt tegen de portiekdeur, ze snikt heel even, maar dan komt haar moeders krakende stem uit de telecom.

‘Wie is dat lawaai??’

‘Sagal!’

‘Sagal!?’

‘Ja, je dochter, Sagal. Je hebt maar één dochter toch, ik heet Sagal. Weet je nog!?’

Ze hoort bzzz. Ze gaat naar binnen. Het is koel in het donkere trappenhuis. De houten trapleuning is plakkerig. Er liggen vloeitjes en lege bierblikjes op de trap. Ze loopt verder omhoog. Ze hoort haar moeder lachen. Ze ruikt de rook, de vuilnis. Ze wil hier niet zijn.

Ze schrikt als ze haar moeder naakt op de bank ziet zitten. Het litteken van haar keizersnede lijkt op een kleine horizon. De kamer is donker en vol rook. Dit is de vrouw die ze heeft achtergelaten. Nu is ze hier weer, haar moeder, die ze elf jaar niet gezien heeft, is nog steeds echt – haar ledematen zijn dun als draad, haar ingevallen borstkas doet Sagal aan Diana's verdriet denken. Haar moeder zei zo vaak 'ik offerde alles voor jou, en zou het duizend keer opnieuw doen'. De rook krult om haar moeder heen. Als je rook goed kent, ken je ook vuur, je kent dingen door ze aan te raken, en sommige stellen dat het gekende en de kennende absoluut samenvallen. Mijn moeder heeft nog steeds dezelfde standvastigheid in haar blik, denkt Sagal. Ze lijkt nog steeds op de profetes, de Pythia, de raadgever omringd door vingers wierook in de stoffige Apollotempel, met de inscriptie bij de ingang: ken jezelf. Op tafel staat een fles whisky. Sagal denkt: ik kan de fles whisky pakken en weggaan. Sagal gaat dicht tegen haar moeder aan zitten, haar gezicht valt in de rode gloed. Sagal kan ruiken dat haar moeder een tijdlang niet heeft gedoucht, water en rook gaan niet samen. De woonkamer is niet veel groter dan Sagals inloopkast. Op de salontafel en op de bank liggen foto's, foto's van Sagal toen ze nog een kindje was, met vlechtjes en kraaltjes in haar haar; andere van haar moeder op een bruiloft, toen ze

nog haar goud had; van haar vrienden, mr. Mo, hij reed altijd op gestolen brommers, en deed creditcard-scams. Hij kocht Magnum-ijsjes, boeken en gaf zelfs een computer die hij via een scam gekocht had aan Sagal. De meeste foto's zijn bedekt met as, sommige zijn verbrand. Er ligt er ook een van Sagal tussen twee van haar moeders vriendinnen, beide kussen haar wang. Sagal was haar melktanden aan het wisselen.

Toen Sagal een tiener was, en haar moeder geen geld had voor heroïne en begon te snotteren en te bibberen en moest kotsen en kotsen, dweilde Sagal de kots op. Ze masseerde haar moeders voeten. 'Lieverd, alsjeblieft, ik ga dood. Zoek iets om je moeder te genezen,' smeekte ze haar dochter. Sagal kon naar andere gebruikers gaan – kennissen van haar moeder, in de straat of een paar straten verder, kijken of ze extra methadon hadden of ze kon proberen iets op de pof te halen bij een dealer. Het was nooit moeilijk om een dealer te vinden, er waren er zoveel in de buurt – ze kenden Sagal, en Sagal kende hen. 'Heb je een tientje bruin voor mijn moeder, ze is fucking ziek. Ik betaal je terug, ik zweer het.' Een tientje bruin was geen probleem 'maar vergeet niet dat ik je heb geholpen, hè', zeiden de dealers allemaal op precies dezelfde wijze. Kleine dingen, grote dingen, in het leven. Haar moeder had zoveel plannen ooit; ze zou zoveel bereiken.

Sagals moeder pakt haar pijp, en legt er nog een korrel crack in, haar nagelriemen zijn zwart van het vuil, een plukje tabak plakt op haar onderlip. Haar armen en gezicht zitten onder de brandlittekens. Ik spendeerde zoveel tijd in dat lichaam, denkt Sagal.

‘Vertel eens, dochttertje, welke hellewind heeft je hier gebracht, want wij beiden en God daar,’ haar moeder wijst naar het plafond, ‘weten dat je hier nooit op je eigen benen zou komen.’ Ze houdt de aansteker vast, langzaam spuwt ze de rook uit.

‘Het was een abortus, ma, op het vliegende tapijt van een abortus ben ik hier gekomen.’

‘O, je bent Aladin geworden.’

Sagal knikt. ‘Ja, de Somalische Aladin met een vulva...’

‘Ik zou denkuh, mijn rijke dochterkreng heeft intussen al lang een pik gekocht.’

‘Jij bent mijn pik, toch, mama?’

‘Ik? Hoe dan?’

‘Mam, ik ben hier om geluk te vinden. Ik ben er al de hele avond naar op zoek.’

Haar moeder kijkt om zich heen; het vuil, het duister, de lege bierflessen en de kleine stukjes aluminiumfolie. De bank zit zo vol brandgaten dat je het eigenlijk niet eens bank moet noemen, maar het brandteken.

‘Weet je nog wat dat betekent, mam? Geluk? Dat is waar wij, normale mensen, naar verlangen.’

Sagal schenkt zichzelf wat whisky in. Haar moeder houdt loom haar pijp vast, pakt een aansteker, laat de vlam over de witte korrels glijden, alles wordt rook. Sagal neemt een slok whisky, doet haar hakken uit, legt haar hoofd tegen haar moeders blote schouder. Ze laat een vinger over de natte schouder glijden, en likt haar vinger, mama’s zweet smaakt nog steeds naar rook.

Op haar veertiende stonden Sagal en Londen, de dealer van haar moeder, van een veilige afstand naar de val van haar moeders lichaam in de rook te kijken omdat ze niet konden wegkijken. Sagal zwoer dat ze haar moeder zou wreken. Sagal zei ook ‘fuck het systeem en fuck alles’ wanneer ze alleen was en op bed lag en soms huilde ze terwijl ze het zei. Na lang overpeinzen, na lang wikken en wegen, concludeerde ze dat de woede die ze in zich draagt oud is, en van generatie op generatie is doorgegeven. ‘De wervelwind bracht mijn moeder in dit huis, en de wervelwind veranderde mijn moeder in zwarte rook, en uit de wervelwind ben ik zelf ook voortgekomen.’ Sagal draagt wrok in zich alsof wat haar moeder werd aangedaan, haar werd aangedaan. De meesten zouden zeggen dat haar moeder in feite niets is aangedaan; het waren eigen fouten, haar eigen keuzes, en je hebt altijd een keuze.

Ik presumeer voorzichtig: het lichaam gaat sjokkend door tijd en langs licht, meesjouwend zijn eigen rusteloze spiegelbeelden die nevelig en duf zijn en wij allen zijn net als Sagal plagiaat: een verzameling citaten met uitgewiste delen.